

Kázání: 59. O mase, pórku a pouštní politice

O svobodě, spravedlnosti a solidaritě.

Kázání

O mase, pórku a pouštní politice

1. čtení: Numeri 11, 4 - 29

4 Chátru přimíšenou mezi nimi popadla žádostivost. Rovněž Izraelci začali znovu s pláčem volat: „Kdo nám dá najíst masa?

5 Vzpomínáme na ryby, které jsme měli v Egyptě k jídlu zadarmo, na okurky a melouny, na pór, cibuli a česnek.

6 Jsme už celí seschlí, nevidíme nic jiného než tu manu.“

7 Mana byla jako koriandrové semeno a měla vzhled vonné pryskyřice.

8 Lid ji chodíval sbírat, pak ji mleli mlýnkem nebo drtili v hmoždíři, vařili v kotlíku nebo z ní připravovali podpopelné chleby; měla chuť jako pečivo zadělané olejem.

9 Když v noci padala na tábor rosa, padala na něj i mana.

10 Mojžíš slyšel, že lid pláče, každý u vchodu do svého stanu, čeleď vedle čeledi. Hospodin vzplanul velikým hněvem. I Mojžíš na to hleděl s nevolí

11 a vyčítal Hospodinu: „Proč zacházíš se svým služebníkem tak zle? Proč jsem u tebe nenalezl milost, žes na mě vložil všechen tento lid jako břímě?

12 Copak jsem všechen tento lid počal já? Copak jsem ho porodil já, že mi říkáš: Nes jej v náručí, jako chůva nemluvňátko, do země, kterou jsi přísáhl dát jeho otcům?

13 Kde vezmu maso, abych je dal všemu tomuto lidu? Volají ke mně s pláčem: ‚Dej nám maso, chceme jíst.‘

14 Nemohu sám unést všechen tento lid, je to nad mé síly.

15 Když už se mnou chceš takto jednat, raději mě zabij, jestliže jsem u tebe našel milost, abych se nemusel dívat na svoje trápení.“

16 Hospodin Mojžíšovi odpověděl: „Shromážd' mi sedmdesát mužů z izraelských starších, o nichž víš, že jsou staršími a správcí v lidu. Vezmi je ke stanu setkávání, ať se tam postaví s tebou.
17 Sestoupím a budu tam s tebou mluvit. A odeberu z ducha, který je na tobě, a vložím jej na ně. Ponesou pak břímě lidu s tebou, neponeseš je už sám.
18 A lidu řekneš: Posvěťte se pro zítřek. Budete jíst maso, protože jste s pláčem volali k Hospodinu: ‚Kdo nám dá najíst masa? Jak dobře nám bylo v Egyptě!‘ Hospodin vám dá maso a najíte se.
19 Nebudete je jíst jen jeden den, ani dva dny, ani pět dní, ani deset dní, ba ani dvacet dní,
20 ale po celý měsíc, až vám poleze z chřípí a zhnusí se vám. To proto, že jste zavrhlí Hospodina, který je mezi vámi, když jste před ním s pláčem volali: ‚Proč jsme jen odešli z Egypta?‘“
21 Mojžíš namítl: „Šest set tisíc pěších je v lidu, uprostřed něhož jsem, a ty řekneš: ‚Dám jim maso a budou jíst po celý měsíc!‘
22 To se pro ně budou porážet ovce a skot, aby se na všechny dostalo? Nebo se pro ně vychytají všechny ryby v moři, aby se na všechny dostalo?“
23 Hospodin Mojžíšovi odpověděl: „Což ruka Hospodinova je na to krátká? Hned uvidíš, uskuteční-li se mé slovo, nebo ne.“
24 Mojžíš tedy vyšel ven a oznámil Hospodinova slova lidu. Shromáždil sedmdesát mužů ze starších lidu a rozestavil je kolem stanu.
25 Hospodin sestoupil v oblaku, promluvil k němu a odebral z ducha, který byl na něm, a dal jej těm sedmdesáti starším. Sotva na nich duch spočinul, prorokovali, ale potom už nikdy.
26 Dva muži však zůstali v táboře, jeden se jmenoval Eldad a druhý Médad. I na nich spočinul duch, ačkoliv nepřišli ke stanu; byli totiž mezi zapsanými. Ti prorokovali v táboře.
27 Tu přiběhl mládenec a oznámil Mojžíšovi: „Eldad a Médad v táboře prorokují.“
28 Nato se ozval Jozue, syn Núnův, který už jako jinoch přísluhoval Mojžíšovi, a zvolal: „Mojžíši, můj pane, zabraň jim v tom!“
29 Ale Mojžíš mu řekl: „Ty kvůli mně žárlíš? Kéž by všechen Hospodinův lid byli proroci! Kéž by jim Hospodin dal svého ducha!“

2. čtení: Marek 9, 38 – 40

38 Jan mu řekl: „Mistře, viděli jsme kohosi, kdo v tvém jménu vyhání demony, ale s námi nechodil; i bránili jsme mu, protože s námi nechodil.“
39 Ježíš však řekl: „Nebráňte mu! Žádný, kdo učiní mocný čin v mém jménu, nemůže mi hned nato zlořečit.
40 Kdo není proti nám, je pro nás.“

Sestry a bratři,

letos v létě jsme Pavla a já vyrazili do slovinských Alp. Náš ubytovatel nám dal tip, kam konkrétně do hor vyrazit. Výlet v jeho podání vypadal na první poslech jako brnkačka, teprve až na cestě jsme měli čím dál neodbytnější pocit, že sám tuhle trasu nikdy nešel.

Aby toho nebylo málo, trochu jsme si navíc zašli, protože jsme na začátku nevěnovali slovinskému turistickému značení náležitou pozornost. A tak jsme celý den po těch horách putovali jak ti Izraelci po poušti, nevěda, co nás čeká a kdy to vlastně skončí.

Samozřejmě na rozdíl od uprchlíků z Egypta jsme měli v mobilu navigaci a po cestě se mohli občerstvit ve dvou horských boudách, ale jinak jsme na tom, myslím, byli docela podobně.

Musíte prostě šlapat, navíc po samých kamenech, nikdo to za vás neudělá a žádný taxík pro vás do

těch končin nepřijede. Potom nezbyvá než chovat v nitru naději, že jednou to přece musí skončit, že jednou ke svému zaslíbenému autu, které jste nechali na parkovišti, dorazíte, vlezete do něj a už se nikdy nikam nehnete.

Naštěstí jsme, na rozdíl od biblických pouštních poustevníků, na slovinských horách život nevypustili a k autu nakonec dospěli v relativním zdraví. Mám ale od té doby pro Izraelce putující nelítostnou poušť do zaslíbené země pochopení. Jen si to představte, žádná navigace, žádná horská bouda s uzeným masem a škvarky, o bytelných trekových botách ani nemluvě.

Ani se nedivím, že brblali. Četli jsme, že s brbláním začala chátra neboli lůza, jinak řečeno spodina společnosti, ostatní Izraelci se přidali hned vzápětí. Hlad neměli, to ne, k jídlu si každodenně dopřávali manu, nasladko nebo na slano, kaši nebo placky, dle libosti.

Jenže mana už jim, zdá se, lezla trochu krkem. Dostali chuť na maso. Jó, v Egyptě, tam byl sortiment! A zadarmo! Ryby, okurky, melouny, pórek, cibule, česnek! Tady na poušti pořád dokola jen mana, mana a zase mana.

Mám pro ty brblající Izraelce sice pochopení, ale zároveň rozumím i Hospodinu, který z toho jejich fňukání vzplanul hněvem. Zachránil je před otročením a postupným zánikem, a když se teď mají na čas uskrovnit a šlapat do zaslíbené země, tak začnou remcat a vzpomínat, jak měli v Egyptě ryby a pórek zadarmo! No nedali byste jim korunu?

A takhle to je vždycky, když se stane zázrak a národ se ocitne zničeho nic na svobodě, jako se to stalo i nám před čtyřiceti lety. Dřív nebo později se začne brblat, že dřív bylo líp, všechno skoro zadarmo a pečení holubi létali rovnou – však víte kam.

Začne se brblat, že ta cesta ke svobodné, spravedlivé a solidární společnosti k ničemu není. Začne se zase pošilhávat po nějakém tom Egyptu, kde prý maso a pórek stojí jen pár šupů, kde je prý pořádek a stabilizovaná společnost. Že to je jinak si národ obvykle uvědomí až když už je pozdě.

Za všechno může chátra, napadne nás, jenže tak jednoduché to není. Chátra, to jsou, stručně řečeno, lidé se zchátralým srdcem.

A pozor, chátrou se může stát každý, docela každý! Stačí málo. Stačí v sobě potlačit rozum a cit. Pak vám zbydou jen smysly: zrak, sluch, čich, chuť a hmat. Věříte jen tomu co vidíte a slyšíte, co cítíte, co můžete ochutnat a ohmatat, co máte v hrsti. Žijete jen tak, ze dne na den a budoucnost vám je celkem ukradená.

Svoboda, spravedlnost a solidarita? Pché! Jsou k ničemu protože se jich nenajíte, nemůžete je vlastnit a dělat si s nimi, co chcete. Tyhle hodnoty jsou pro lepšolidy, my se zchátralými srdci se bez nich obejdeme.

No, a potom se divte, že Hospodin vzplane hněvem. Naštvaný byl i Mojžíš. Nejen na své soukmenovce, ale tak trochu i na samotného Hospodina. Mohl si užívat důchodu někde v midjánské zemi, ale místo toho se tady na poušti musí starat o nevďečníky, kteří by nejraději šup zpátky do Egypta.

„Mám já to zapotřebí?“ ptá se rozhořčeně Pána Boha. „To ty jsi přišel s tím, že Izraelce vysvobodíš a že si z nich uděláš jaksepatří národ. Proč mám všechno odnést já?“ Mojžíš toho má dost. Nejradši by rezignoval.

Jenže Hospodin hned na to přichází s řešením. Vidí, že je Mojžíš přepracovaný, že je toho na něj moc, že nutně potřebuje někoho k ruce. Kdepak, žádné společenství, ať už sborové, církevní nebo národní,

v němž všechno leží na jednom člověku, nemůže dlouho vydržet. Aby to fungovalo, potřebujeme vzájemně spolupracovat, „víc hlav, víc rozumu“, osamocený a frustrovaný lídr je vždycky riskantní.

A tak Mojžíš svolal 70 předáků do konferenčního stanu na okraji ležení, kde byli pověřeni a vybaveni k zajišťování činnosti všech ministerstev, výborů a komisí, něco jako parlament, senát a vláda dohromady. A protože se na poušti nedají vytisknout pověřovací listiny, prokázali nově jmenovaní svou kompetenci tak, že si každý z nich na chvíli zaprorokoval. Jenom na chvíli a pak už nikdy.

Jak takové prorokování vypadalo se z textu nedozvíme. Představuji si to jako něco na způsob slavnostního aktu, kdy dnešní poslanci před usednutím v parlamentu slibují věrnost ústavě. Na poušti holt takový slib vypadá trochu jinak. Tam se na papír moc nedá, slibuje se přímo Hospodinu.

70 pouštních poslanců bylo k tomuto účelu jednorázově vybaveno přímou linkou do nebes, dostali schopnost si na chvíli zaprorokovat. Proroci totiž byli odjakživa považováni za spojenci mezi nebem a zemí. Měli takříkajíc číslo na Boží mobil. Nově vybraní a pověřeni předáci národa tedy učinili slib před Hospodinem, Mojžíš si oddychnul, že už nebude na všechno sám a Pán Bůh slíbil, že maso bude vbrzku.

Na rozdíl od prezidenta Novotného, který maso v brzku před půlstoletím sliboval Čechům a Slovákům, Hospodin slib splnil. Chcete vědět, sestry a bratři, jak to dopadlo? Dobře i špatně.

Dobře protože vítr přinesl křepelky a bylo jich všude strašně moc a chátka konečně uspokojila všechny svoje smysly, zejména chuť a také hmat, protože co je doma, to se počítá.

Špatně to dopadlo protože lidé s chatrnými srdci obvykle nemají nikdy dost a tak se stalo, že se k smrti přejedli. Stát se to ostatně může každému, kdo místo na rozum a cit vsadí třeba právě na chuť a hmat. Stát se to může jednotlivci nebo i celé společnosti, zejména té dnešní, které se říká konzumní.

No nic. Rád bych se ještě zmínil o Eldadovi a Médadovi. Nejspíš vám tahle jména nic neříkají a není divu. Nikde jinde, než v našem dnešním čtení, o nich není zmínky. Vlastně není ani moc jasné, co se vlastně stalo.

Tihle dva se totiž do konferenčního stanu na okraji ležení nedostavili. Důvod neznáme. Třeba nechtěli být součástí oficiálního parlamentu. Třeba měli obavy, že se z něj stane příliš silná mocenská klika.

Kolikrát v dějinách už se stalo, že si úzká vrstva lidí přivlastnila nepřiměřené pravomoci, že uzurpovala moc a chránila pak jen vlastní výhody. Tohle nebezpečí je ve vzduchu neustále.

Proto jako sůl vedle těch, kdo vládnou, potřebujeme ještě nezávislé proroky. Starozákonní proroci byli často vůči vládnoucí elitě nesmlouvavě kritičtí. Měli totiž číslo na Boží mobil a věděli tak, co je v Hospodinových očích dobré a co zlé.

Samozřejmě byli tenkrát i proroci falešní, kteří mocným mazali med kolem pusy a měli z toho celkem dobré živobytí. O těch ale není řeč. Eldad a Médad vědomě na slavnostní inauguraci nešli, ale zůstali v táboře mezi lidmi a tam si rovněž zaprorokovali, tedy složili před Hospodinem slib.

Mojžíš naštěstí nebyl autoritářský typ, který by chtěl jakoukoliv prorockou opozici zlikvidovat. „Kéž by všechen Hospodinův lid byli proroci!“ reagoval na zprávu vyděšeného posla.

A apoštol Pavel ve stejném tónu píše korintským křesťanům: „Chtěl bych, abyste všichni měli prorocký dar.“ Jinými slovy: Kéž by všichni lidé měli číslo na Boží mobil a věděli tak, jak se v různých

situacích správně zachovat. Kéž by se našlo víc těch, kdo jsou ochotni se angažovat a dohlížet na ty, co jsou u moci.

A Ježíš svým učedníkům řekne stručně:

„Kdo není proti nám, je pro nás.“

Jinak řečeno: Kdo není proti hodnotám svobody, spravedlnosti a solidarity, komu jde o stejnou věc, ten je na naší straně i kdyby to dělal jinak, jinde a pod jinou hlavičkou.

Jde jenom o to nedopustit, aby nám zchátralo srdce. Jde jenom o to naučit se krotit smysly a hlavně zapojit rozum a cit. Jedině tak se dá cesta všelijak kamenitou pouští zvládnout.

PeČ

SPCH 26. 9. 2021

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté - Česká republika](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj baptistických sborů](#)